

NÅGRA
UNDERRÄTTELSE
OM
STOCKHOLMS STADS
UNDERVISNINGS-VERK.

Utgifne
af
G. M. Carlson.

STOCKHOLM.

TRYCKTE HOS A. G. HELLSTEN, 1836.

SSM. 2002/0323
Bibl.

E (småttv.)
Undervisn. för
[Carlson, G.W.]

F Ö R O R D.

Utgifvaren af detta lilla arbete hade först för afsigt, att endast låta trycka en Katalog öfver Lärare och Lärjungar vid Hufvudstadens ElementarLäroverk, hwilket vid flera Läroverk uti Landsorterna redan länge varit brukligt. Men, då det nu var första gången, som en dylik katalog här utgafs, trodde han det icke vara alldeles olämpligt, att, såsom en Inledning till detta företag, bifoga några korta underrättelser om Stadens UndervisningsVerk, så väl i anseende till deras fordna, som isynnerhet deras närvarande tillstånd.

Dessa underrättelser hafva blifvit indelade uti 3:ne §§, af hvilka den 1:sta upptager det som rörer Läroverkets grundläggning och historia, den 2:dra Undervisningen, och den 3:dje dess ekonomiska ställning.

Dels för att bespara rum, dels för att på ett ställe få en öfersigt af alla de Läroböcker, som begagnas uti Stockholms Skolor, har Utg. vid Skolorna uti 2 § endast anført namnet på Författaren till den lärobok, som begagnas; men sedan vid slutet bifogat en förteckning på alla Läroböckerna, särskildt för hvarje Läroämne. Namnen på Författarne till de Grammatiker, som nyttjas vid Språkens lärande, hafva blifvit satte inom parentes; och der intet namn finnes på detta sätt utsatt, begagnas Grammatik af Författaren till Läsbooken.

Der penningar anföras, beräknas de i Svenskt Banco-
mynt, så vida ingen annan myntsort blifvit utsatt.

Skulle detta företag vinna någon framgång, är Utg:
sinnad att hädanefter hvarje HöstTermin, sedan flyttning-
ar och intagningar blifvit behörigen verkställda, utgifva
en Katalog öfver Lärare och Lärjungar vid Stockholms
Stads ElementarLäroverk; och hoppas han då kunna rätta
de fel, som uti denna Katalog möjligtvis finnas, och, oak-
tadt mycken noggrannhet, svårligen kunnat undvikas.

Stockholm den 4 November 1836.

Utgifvaren.

Några underrättelser

om

Stockholms Stads UndervisningsVerk.

Den äldsta Undervisningsanstalt uti Hufvudstaden, som man känner, är *f. d. Storskolan*, hvilken varit i gång ända till 1821, då Gymnasium inrättades. Denna Skola är nästan lika gammal med Staden, och har förmodligen fått namn af Storskola, till åtskillnad från de mindre, så kallade Kyrkskolorna. Den har från början blifvit inrättad och underhållen af Staden, och sedan alltid stått under Kyrkoherdens och Magistratens styrelse.

Skolstugan var först belägen på norra sidan om Kyrkan, nära derintill. Vid Reformationen undergick skolan ingen rubbning, vid då förefallande indragningar, emedan den hvarken berodde af något kloster, eller af kyrkan, utan blef tvertom betydligt förbättrad. K. Gustaf förordnade 1529, att Skolmästaren skulle, jemte undervisningen i skolan, biträda Kyrkoherden uti hans embete; och anslog då nio stenhus, äfvensom några trädgårdar i Staden, till skolan, hvarjemte Skolmästarens lön ytterligare 1555 förökades med 96 T:r Sp:mål årligen.

Ännu var sjelfva Skolhuset inne i Staden; men sedan Hospitalet 1551 förlades till Danviken, lærer Stadens skola blifvit flyttad till de tomma Klosterhusen på Riddarholmen. Åtminstone finnes hon der under de följande Regeringarne, och allt intill 1621, då K. Gustaf Adolf, genom öppet gåfvobref af d. 24 Juni, skänkte Staden samma Klosterhus till evärdelig egendom, hvilken gåfva ytterligare stadfästades genom Kongl. Bref af d. 22 Febr. 1632.

RiksRådet och Gen.Gouvern. i Estland Bengt Horn afhandlade med Magistraten ett utbyte af Skolhuset på Riddarholmen,

mot det hus, han egde i Staden, den i Katolska tiden bekanta Sjalagården, hvaraf Sjalagårdsgatan (Skärgårdsgatan) ännu förvarar åminnelsen. Detta byte verkställdes d. 5 Octob. 1666, då skolan flyttades till den nämnda Sjalagården, hvarpå R.R. Horn på den plats, der Skolluset stod, uppförde det hus, som nu tillhör R. St. Riksgäldskontor.

Uti Sjalagården har Skolan haft sin lokal ända till i Octob. 1814, då den förflyttades till det nuvarande Gymnasiihuset på Ridrarholmen.

Sedan de Katolska prester, hvilka med Kon. Johan III:s Gemål Catharina Jagellonica inkommit i riket, hemligen upprättat en skola uti Gråmunkeklostret i Stockholm, tillskref Konungen 1576 Årkebiskopen Laurentius, att han der ämnade inrätta ett *Pædagogium Theologicum*. Denna inrättning utvidgades vidare 1582, då K. Johan lät i ofvannämnde kloster instifta en Akademi, som äfven i gamla handlingar ömsom kallas Collegium Academicum, och ömsom Gymnasium. Härigenom var den af Sten Sture den Äldre 1476 grundlagda Upsala Akademi på vägen att aldeles förfalla; och den kan anses för upphäfvnen, under den tid, som Collegium Stockholmense florerade, åt hvilket Konungen skänkte en särdeles uppmärksamhet. Till och med alla i Staden tjenstgörande prester anbefalldes att afhöra Professorernas föreläsningar derstädes. Men detta Collegium egde icke bestånd längre än till K. Johans död, hvarpå Hertig Carl förflyttade detsamma till Upsala 1593, då på Ryrkomötet blifvit beslutadt, att Upsala Akademi skulle åter upprättas ur sitt förfall.

K. Gustaf Adolf upprättade, tillika med Ridrarhuset, ett så kalladt *Collegium Illustre* derstädes, hvartill Han d. 27 April 1627 anslog en summa af 2000 D:r S:mt till Professorernas underhåll. Detta Collegium, som egentligen åsyftade den adliga ung-

domens undervisning och uppfostran, upphörde med Konungens död 1632, sedan det varat i sex år.

Under Dr. Christinas minderårighet inrättades år 1640 ett *Gymnasium* i Stockholm, i förbindelse med Stadens gamla skola, då de öfriga Klosterhusen på Ridderholmen, som hittills stått obegagnade, för dessa båda Läroverk inreddes. Detta *Gymnasium* var i början inrättadt lika med de öfriga *Gymnasierna* i Riket, och hade först sju, sedan fem *Docentes* eller *Lectores*. Men år 1663 anmälde ÖfverStåthållaren Rosenhane för Kgl. Maj:t, att *Gymnasium* börjat märkligen förfalla, så att det knappt hade så många *Auditores* som *Lectores*; hvadan han ansåg berörde *Gymnasium* antingen öfverflödigt, eller ock behöfva någon reformation. I anledning häraf blef detta Läroverk 1668 förflyttadt till Gelle, men Trivialskolan, som den tiden lærer varit i särdeles godt stånd, blef qvar i Stockholm *).

Sedan *Gymnasium* sålunda blifvit flyttadt från Stockholm, var Kyrkoherden i St. Claræ Församling Doct. Johannes Terserus 1669 betänkt på, att inrätta en läroanstalt för hederliga och förnämna mans barn, der de, antingen från de publika skolorna, eller ock från privat information, kunde hafva tillfälle att fortsätta sina studier, och blifva skicklige, att med mera nytta begagna undervisningen vid Akademien. Han föredrog detta ärende för St. Claræ Församlings KyrkoRåd, hvilket beslutade, att, såsom en privat stiftelse, ombesörja denna inrättning, och upplåta öfra våningen i Skolhuset, så väl till husrum för Rector, som ock till ett Auditorium, hvilket allt af Kyrkans medel skulle

*) Det omtalas icke, huruvida *Gymnasium* flyttades tillika med Trivialskolan 1666 till Sjalagården. Förmodligen har *Gymnasium* i Stockholm vid denna tid upphört, churu *Gymnasium* i Gelle icke blifvit inrättadt förr än 1668.

bestridas. Detta beslut förnyades och fastställdes ytterligare 1674 och 1677.

Detta så kallade *Collegium Claremontanum* var en tid be-
sökt af omkring 100 Lärjungar; men omsider förmärktes, att
denna inrättning, dock utan Lärarnes förvällande, icke ville bära
sig, såsom icke egande Kongl. Privilegium, eller understöd af
Staten. Dess sista Rector Mag. Isak Kraft sökte 1693 med all
flit åter upprätta, och för någon tid upprätthålla, detsamma; men
utan framgång.

Utom Storskolan, som nu var den förnämsta läroanstalt uti
Stockholm, hade redan efter hand de så kallade Kyrkskolorna vid
Stadens Församlingar blifvit inrättade. Dessa skolor hafva, ända
till senare tider, blifvit nästan helt och hållet underhållne af För-
samlingarne sjelfva, och närmaste vården om dem tillkom hvarje
Församlings Kyrkoherde, hvilken i början egde att, med Årke-
biskopens minne, antaga Præceptores, hvarifrån icke något vad
egde rum. Härtill kommo dock sedermera Pastor Primarius och
Justitie Borgmästaren, såsom Inspectores Scholarum.

Då man i våra tider fann, att dessa Skolor, som ännu bibe-
höllö sina gamla institutioner, icke svarade mot de fordringar,
som tiden kräfde, blefvo de, för några år sedan, reorganiserade.
För detta ändamål hade en summa stor 10,000 R:dr B:co af Stadens
tolagsmedel blifvit anslagne, att årligen af Drätselkommissionen
utbetalas. Sedan Kongl. Maj:t, genom Bref d. 20 Novemb. 1816,
anbefallt Uppfostringskommittén, att inkomma med förslag, i
afseende på grunderna, hvarest denna summa borde användas,
så anmälde Kommittén, uti skrifvelse d. 17 April 1817, att Stadens
UndervisningsVerk tarfvade en ny organisation, hvilken Kommittén
då föreslog. Ehuru Stockholms Stads Consistorium, uti afgifvet
utlåtande, ansåg denna organisation otjenlig, blef den dock af

Kongl. Maj:t, uti Bref till ÖfverStåthållaren d. 29 Jan. 1819, gillad; hvarjemte Kongl. Maj:t tillförordnade en Direktion, som skall hafva inseende och förvaltning, både af det Ekonomiska och sjelfva Undervisningen vid Stockholms Stads UndervisningsVerk. Denna Direktion utgöres af *ÖfverStåthållaren*, *Årkebiskopen*, *Pastor Primarius* och *JustitieBorgmästaren*, i kraft af sina Embeten; en *Ledamot af Svenska Akademien*, en af *Vetenskaps-* och en af *Vitterhets-, Historiæ- och AntiquitetsAkademien*, hvilka Ledamöter inom hvarje Akademi utses; *tre af Stockholms Pastorer*, som Stadens Consistorium utser; *två Ledamöter af Magistraten*, hvilka denne sjelf väljer bland Litterata Classen; *två af Borgerskapet*, som väljas af de Femtio Äldste, men ibland GrosshandelsSocietetens Ledamöter. Derjemte förordnades Adjunkten vid det blifvande Gymnasium att föra protokollet; men detta senare upphäfdes genom Kongl. Bref d. 14 Jun. 1820, då ConsistoriiNotarien förordnades, att vara Kongl. Direktionens Sekreterare. Enligt samma Kongl. Bref, har ÖfverStåthållaren, vid SkolSysslors tillsättande, ingen rösträttighet; men Kyrkoherden uti den Församling, der skolan är belägen, hvilken alltid är dess proximus Inspector, skall tillkallas, så vida han ej är Direktions Ledamot; och eger han då, att, näst Årkebiskopen, sitt votum först afgifva.

Den sålunda tillförordnade Direktionen, hvars Ledamöters val af Kongl. Maj:t, genom Bref d. 10 Mars 1819, stadfästades, sattes genast i verksamhet. Skolorna organiserades nu så, att Stockholm erhöll, utom Gymnasium, 2:ne Högre LärdomsSkolor, en på Norrmalm i Clara, och en på Södermalm i Maria, hvardera med Rector, 3 Colleger och Cantor; 2:ne Högre ApologistSkolor, en på Norr i Jacob, och en på Söder i Catharina, hvardera med Rector, 2 Colleger och Cantor; samt 4 Lägre ApologistSkolor uti Nicolai, Ulricæ Eleonoræ, Hedvig Eleonoræ och Adolf Fredriks Församlingar, hvardera med Rector, Collega och Cantor.

I afseende på tiden för undervisningen, börjas VårTerminen den 28 Januari, och HöstTerminen den 24 Augusti. De sluta om-

kring medlet af Juni och December månader, då Examina af Kongl. Direktionen utsättas. Läsningen fortgår 3 timmar på förmiddagen, och 2 timmar på eftermiddagen, hvarje dag, utom Onsdag och Lördag, då eftermiddagarne äro lediga. Under Ferierna lemnas äfven undervisning af Lärarne, efter träffadt accord, dels med Församlingarne, dels med Lärjungarnes Föräldrar eller Målsmän.

Under Kongl. Direktionen lyda äfven trenne Allmänna Barnskolor, en i Staden, en på Norrmalm, och en på Södermalm, samt Kongl. Djurgårdens Skola. Dessa komma likväl icke att här upptagas, emedan de icke anses höra till de, uti Kongl. Maj:ts SkolOrdning, så kallade ElementarLäroverken.

Vi öfvergå nu till en särskild beskrifning om hvarje Läroverks nuvarande tillstånd, jemte en föregående kort berättelse om deras grundläggning, och de förändringar, som de sedan undergått.

I. GYMNASIUM.

(*Riddarholmen N:o 7.*)

§ 1.

På underdånigt förslag af Kongl. Direktionen öfver Stockholms Stads Undervisningsverk, biföll Kongl. Maj:t, genom Bref d. 14 Juni 1820, inrättandet af detta Gymnasium, i stället för den fordna StorSkolan, hvars lokal det skulle erhålla.

Sedan Gymnasii-rummen derefter hunnit inredas, och vederbörande Lärare tillsättas, öppnades och invigdes detta Lärosäte, i H. R. H. Kronprinsens närvaro, af Ärkebiskopen m. m. Doct. C. v. Rosenstein, d. 4 Oct. 1821.

GymnasiiStaten består af 4 Lectorer, Adjunkt och Cantor. Dessutom har nuvarande Professorn vid Bergianska Inrättningen åtagit sig, att, under VårTerminerna, undervisa Ungdomen i NaturalHistorien.

§ 2.

Philosophiæ Lectorn undervisar uti Allmän Grammatik, Logik, Psykologi, Moral, samt Hebreiska och Engelska Språken; *Matheseos Lectorn* uti Geometri, Aritmetik, Algebra, samt Matematiska och Fysiska Geografin; *Eloquentiæ Lectorn* uti Latinska Språket; *Theologiæ et Græcæ Lingvæ Lectorn* uti Teologi, Kyrkohistoria, samt Grekiska Språket; *Adjunkten* uti Historia, Politisk Geografi, samt Tyska och Fransyska Språken.

L ä r o b ö c k e r .

Öfre Ringen: *Teologi*, Ernesti Theses Theol. Dogmaticæ; *Kyrkohistoria*, Sammandrag af Kyrkohistorien af Möller; *Latinska Språket*, Virgilius, Horatius, Livius, Ciceronis Orationes, samt Vossii Elementa Rhetoricæ; *Grekiska Språket*, Homerus, Xenophons Anabasis, samt Novum Testamentum; *Hebreiska Språket*, Psalterium Davidis, samt Hebreisk Språklära af Sjöbring; *Matematik*, Euclidis Ele-

menta, Wolfs Geometri, Algebra af Björling, Aritmetik af Forssell; *Filosofi*, Logik af Riesewetter, Lärobok i Psykologi af Enberg, MoralFilos. Elementer af Enberg; *Historia*, Lärobok i Allmänna historien af Ekelund, Nyare historien af Palmblad, Fäderneslandets historia af Ekelund; *Geografi*, Lärobok i Geografin af Hartman; *Tyska Språket*, Schillers 30-jähr. Krieg; *Fransyska Språket*, Beautés de la Litterature Française par Paban; *Engelska Språket*, Essay on Man of Pope.

Nedre Ringen: Teologi, Ernesti Theses Theol. Dogmaticæ; *Latinska Språket*, Virgilius, Curtius, Ciceronis Orationes, samt Vossii Elementa Rhetoricæ; *Grekiska Språket*, Xenophons Anabasis, samt Novum Testamentum; *Hebreiska Språket*, Hebreisk Språklära af Sjöbring; *Matematik*, Euclidis Elementa, och Aritmetik af Forssell; *Filosofi*, Allmän Grammatik af Moberg, Plennings Logica, samt Psykologi af Enberg; *Historia*, Lärobok i Allmänna historien af Ekelund, Nyare historien af Palmblad, och Fäderneslandets historia af Ekelund; *Geografi*, Lärobok i Geografin af Hartman; *Tyska Språket*, Schillers 30-jähr. Krieg; *Fransyska Språket*, Beautés de la Litterature Française par Paban.

§ 3.

Vid Gymnasium finnas följande Donationer, hvaraf nedanföre upptagne Ränte-inkomster utdelas bland Lärjungarne, såsom premier och fattigmedel. 1:o *Cläes Jacobssons* och *Clement Matssons*, don. år 1614, 36 R:dr 12 sk.; 2:o *Dyks*, don. år 1659, 20 R:dr; 3:o *Större Hanssonska*, don. år 1663, 33 R:dr 16 sk.; 4:o *Mindre Hanssonska*, 12 R:dr 30 sk. 8 r:st.; 5:o *Boman Erikssons*, don. 1827, 66 R:dr 32 sk.

Lärarnes Löner: Äldste Lectorn, 140 Tunnor Sp:mål, samt 300 R:dr till Boställsrum; *2:dre Lectorn*, 140 T:r, samt Boställsrum; *3:dje Lectorn*, 120 T:r, samt Boställsrum; *4:de Lectorn*, 100 T:r, samt 150 R:dr till Boställsrum; *Adjunkten*, 70 T:r. Dessutom äro 500 R:dr anslagne, såsom Lönetillökning, åt Gymnasium, hvilka fördelas på de 4 Lectorerna och Adjunkten. *Läraren uti Naturalhistorien*, 100 R:dr; *Cantorn*, 20 T:r.

II. SKOLORNA.

1. S:t Claræ Skola.

(*Vestra hörnet af Claræ Kyrkogård.*)

§ 1.

Kyrkoherden uti S:t Claræ Församling Mag. Samuel Hammarinus föredrog i KyrkoRådet, uti Årkebiskopen Doct. Lenæi närvaro, den 1 Mars 1649, behofvet af en BarnaSkolas inrättande uti Församlingen, och utverkade bifall härtill.

Derpå inköptes, för Kyrkans medel, en liten gård vid Kyrkan till Skolhus, och D:n Ericus Storm antogs den 9 April s. å. till den förste Skolmästaren, hvarpå den 9 Maj s. å. Cantor Elias Georgii förordnades till Collega. Men, då tilloppet af ungdomen var större, än detta hus kunde rymma, så öfverlemnade Kyrkoh. Hammarinus, den 10 Maj s. å., Pastors hus till skolans tjenst, emedan han sjelf ej bebodde detsamma.

På underdånig ansökan derom, lät Drott. Christina, den 28 Juni 1649, utfärda Dess nådiga privilegium för denna BarnaSkola, innehållande bland annat, att den skulle vara inbegripen under SkolOrdningen, vara under Kyrkoherdens och KyrkoRådets inspection, hvilka egde, med Årkebiskopens minne, antaga Lärare o. s. v.

Sedan detta Kongl. privilegium var erhållet, gjordes åtskilliga sammanskott till en Skolhusbyggnad af sten, som sedan uppfördes uti vestra hörnet af Kyrkogården, der skolan ännu är, och fullbordades 1655.

Efter branden 1751, blef Skolhuset åter upprättadt och iståndsatt.

Skolan har af ålder varit indelad uti 4 Classer, med Rector, Collega Supremus, Apologist, Collega Infimus och

Cantor. Vid Skolornas reorganisation 1819, då skolan blef Högre Lärdomsskola, förblef äfven Lärarnes antal oförändradt; men, genom Kongl. Bref af den 30 Juni 1831, tillades, på ordin. stat, uti Rectors Class en ConRector, eller, såsom han äfven kallas, Duplicant, med alla en ConRectors rättigheter och skyldigheter. Han undfår likväl icke Fullmakt, utan endast Constitutorial.

§ 2.

Läroämnen och Läroböcker.

Rectors Class: Christendom, Wallin; Latin, Ovidius, Julius Cæsar, (Sjögren); Grekiska, Xenophon, (Lange); Tyska, Schiller, (Sommelius); Franska, Thelemaque, (L'Homond); Svensk Historia, Ekelund; Allmän Historia, Ekelund; Geografi, Palmblad; Geometri, Euclides; Aritmetik, Almquist.

Tredje Classen: Christendom, Luth. Cateches; Biblisk Historia, Hübner; Latin, Cornelius Nepos, (Sjögren); Grekiska, Äre, (Lange); Tyska, Sommelius; Franska, Gedike, (L'Homond); Svensk Historia, Ekelund; Geografi, Palmblad; Aritmetik, Almquist.

Andra Classen: Christendom, Luth. Catech.; Bibl. Historia, Hübner; Svensk Språklära, Fryxell; Latin, Cornelius Nepos, (Sjögren); Grekiska, Äre, (Lange); Tyska, Sommelius; Svensk Historia, Ekelund; Geografi, Palmblad; Aritmetik, Almquist.

Första Classen: Christendom, Luth. Catech.; Bibl. Historia, Hübner; Svensk Språklära, Fryxell; Latin, Sonden, (Sjögren); Svensk Historia, Ekelund; Geografi, Palmblad, Aritmetik, Almquist.

Dessutom torde förtjena nämnas, att denna Termin anstalt blifvit fogad för Ungdomen, att erhålla undervisning i Gymnastik vid Gymnastiska CentralInstitutet.

§ 3.

Till Clara Skola är af Assessor *L. M. Camin* donerad en summa, stor 500 R:dr, hvilken, utlofvad redan 1824,

utföll d. 7 Apr. 1832, och deponerades hos KyrkoRådet, för att framdeles användas till skolans bästa.

Lärarnes Löner: Rector, 100 T:r, $\frac{1}{3}$ af Terminationen *) , samt Boställsrum; *ConRector*, 225 R:dr; *Aldste Collega*, 60 T:r, $\frac{1}{6}$ af Terminationen, samt Boställsrum; *Andre Collega*, 50 T:r, $\frac{1}{6}$ af Terminationen, samt 150 R:dr till Boställsrum; *Yngste Collega*, 40 T:r, $\frac{1}{6}$ af Termin. samt Boställsrum; *Cantor*, 15 T:r, samt $\frac{1}{6}$ af Terminationen.

2. Mariæ Skola.

(Hörnet af S:t Paulsgatan och Quarngränden.)

§ 1.

Denna Skola invigdes 1668, sedan, enligt Drottning Christinas SkoleStat af år 1652, en Skolmästare på Södermalm, med lön af 20 T:r Sp:mål, blifvit uppförd.

Tvenne Colleger blefvo väl sedan, utom stat, antagne; dock utan annat understöd, än, dels hvad Församlingens Ledamöter genom collecter behagade sammanskjuta, dels af hvad vid Likprocesser kunde blifva utdeladt mellan Præceptores och de fattige barnen.

Skolan har sedan blifvit indelad uti trenne Classer, med Rector, Apologist, Collega och Cantor. Vid Skolornas reorganisation 1819 förvandlades den till Högre LärdomsSkola, med Rector, 3:ne Colleger och Cantor, hvar till kom, enligt Kongl. Bref af d. 30 Juni 1831, en ConRector, eller, såsom han äfven kallas, Duplicant, med alla en ConRectors rättigheter och skyldigheter. Denne undfår likväl icke Fullmakt, utan endast Constitutorial.

*) Enligt Kongl. Bref af d. 6 Octob. 1752 äro alla hushåll i hvarje Församling pligtige, att erlægga en frivillig afgift till Lärarne vid dess Kyrkskola; hvilken Löneinkomst kallas Terminationens- eller Chörgångspenningar.

utföll d. 7 Apr. 1832, och deponerades hos KyrkoRådet, för att framdeles användas till skolans bästa.

Lärarnes Löner: Rector, 100 T:r, $\frac{1}{3}$ af Terminationen *) , samt Boställsrum; *ConRector*, 225 R:dr; *Aldste Collega*, 60 T:r, $\frac{1}{6}$ af Terminationen, samt Boställsrum; *Andre Collega*, 50 T:r, $\frac{1}{6}$ af Terminationen, samt 150 R:dr till Boställsrum; *Yngste Collega*, 40 T:r, $\frac{1}{6}$ af Termin. samt Boställsrum; *Cantor*, 15 T:r, samt $\frac{1}{6}$ af Terminationen.

2. Mariæ Skola.

(Hörnet af S:t Paulsgatan och Quarngränden.)

§ 1.

Denna Skola invigdes 1668, sedan, enligt Drottning Christinas SkoleStat af år 1652, en Skolmästare på Södermalm, med lön af 20 T:r Sp:mål, blifvit uppförd.

Tvenne Colleger blefvo väl sedan, utom stat, antagne; dock utan annat understöd, än, dels hvad Församlingens Ledamöter genom collecter behagade sammanskjuta, dels af hvad vid Likprocesser kunde blifva utdeladt mellan Præceptores och de fattige barnen.

Skolan har sedan blifvit indelad uti trenne Classer, med Rector, Apologist, Collega och Cantor. Vid Skolornas reorganisation 1819 förvandlades den till Högre LärdomsSkola, med Rector, 3:ne Colleger och Cantor, hvar till kom, enligt Kongl. Bref af d. 30 Juni 1831, en ConRector, eller, såsom han äfven kallas, Duplicant, med alla en ConRectors rättigheter och skyldigheter. Denne undfår likväl icke Fullmakt, utan endast Constitutorial.

*) Enligt Kongl. Bref af d. 6 Octob. 1752 äro alla hushåll i hvarje Församling pligtige, att erlægga en frivillig afgift till Lärarne vid dess Kyrkskola; hvilken Löneinkomst kallas Terminationens- eller Chörgångspenningar.

§ 2.

Undervisningen bestrides uti *Rectors Class* efter den vanliga class-läsningen; men uti de 3:ne öfrige classerna användes, sedan 1825, den ambulatoriska metoden. Sålunda undervisa, för det närvarande, *Aldste Collega* uti Christendom, Bibl. Historia och Aritmetik (i alla 3 classerna), samt Latin och Tyska (i 3:dje classen); *Andre Collega* uti Geografi och Sv. Historia (i alla 3 classerna), Franska och Allm. Historia (i 3:dje classen), samt Grekiska (i 2:dra och 3:dje classerna); *Yngste Collega* uti Latin och Svensk Språklära (i 1:sta och 2:dra classerna), samt Tyska (i 2:dra classen).

Läroämnen och Läroböcker.

Rectors Class: Christendom, Alnander; Sv. Språklära, Fryxell; Latin, Virgilius, Ovidius, Julius Cæsar, (Sjögren); Grekiska, Xenophon, (Lange); Tyska, Sommelius; Franska, Gedike, (L'Homond); Sv. Historia, Wåhlin; Allm. Historia, Regnér; Geografi, Hartman och Regnér; Geometri, Euclides; Aritmetik.

Tredje Classen: Christendom, Luth. Cateches; Bibl. Historia, Hübner; Sv. Språklära, Fryxell; Latin, Cornelius Nepos, (Sjögren); Grekiska, Årre, (Lange); Tyska, Sommelius; Franska, Gedike, (L'Homond); Sv. Historia, Regnér; Allm. Historia, Regnér; Geografi, Hartman och Regnér; Aritmetik.

Andra Classen: Christendom, Luth. Cateches; Bibl. Historia, Hübner; Sv. Språklära, Fryxell; Latin, Cornelius Nepos, (Sjögren); Grekiska, Årre, (Lange); Tyska, Sommelius; Sv. Historia, Winge; Geografi, Hartman och Regnér; Aritmetik.

Första Classen: Christendom, Luth. Cateches; Bibl. Historia, Hübner; Sv. Språklära, Fryxell; Latin, Eutropius och Sondén, (Sjögren); Sv. Historia, Winge; Geografi, Hartman; Aritmetik.

§ 3.

Följande Donationer till Skolan finnas: 1:o *Öhmanska*, don. 1791 af Fru H. Öhman, förvaltas af Församlingens

KyrkoRåd. Räntan här af, 22 R:dr 10 sk. 8 r:st., utdelas årligen af Rector åt värlartade Lärjungar. 2:o *Didrikssonska*, stort 1000 R:dr, förvaltas af Församlingens KyrkoRåd. Räntan tillfaller en ännu lefvande anförvandt till Testator. 3:o *Apelgrenska*, stort 1000 R:dr, kommer skolan till godo, efter den persons död, som nu uppbär räntan deraf.

Lärarnes Löner: Rector, 100 T:r, $\frac{1}{3}$ af Termin. samt Boställsrum; *ConRector*, 225 R:dr; *Aldste Collega*, 60 T:r, $\frac{1}{6}$ af Termin. samt Boställsrum; *Andre Collega*, 50 T:r, $\frac{1}{6}$ af Terminat. samt Boställsrum; *Yngste Collega*, 40 T:r, $\frac{1}{6}$ af Termin. samt Boställsrum; *Cantor*, 15 T:r, $\frac{1}{6}$ af Termin. samt 150 R:dr till Boställsrum.

3. S:t Jacobs Skola.

(Norra Smedjegatan N:o 17.)

§ 1.

Kyrkoherden Mag. Ol. Skough började år 1659, i brist af Skolhus, med ett slags ambulatorisk undervisning för de mest okunnige och behöfvande barn uti denna Församling; men, som Kyrkans inkomster voro otillräcklige, kom denna Skol-inrättning på flera år icke till någon stadga.

Hans efterträdare, Mag. Magnus Pontinus, hade allt nit ospardt för barna-undervisningens förbättring. Sedan han förmått Församlingen till det beslut, att på Kyrkogården uppföra ett hus af sten till Skolhus, ingick Församlingen till Kongl. Maj:t med underd. anhållan om några alnars tillökning af den näst intill gränsande kronoplatsen, emedan lokalen på kyrkogården var nästan trång. Men då denna ansökning icke kunde beviljas, inköpte Församlingen 1680 en gård vid Lilla Trädgårdsgatan, som till skola inreddes, och 1682 kunde öppnas till undervisning för Församlingens barn.

År 1691 hade denna inrättning råkat i lägervall, genom Skolbetjeningens oskicklighet och försummelse; vid och strax efter pesttiden 1710, var den nästan utan både Lärare och Lärjungar.

Till Skolgårdens reparation skänkte Fru Guthermuth, år 1719, 2000 D:r S:mt i mynttecken, som förvandlades till 875 D:r S:mt.

År 1729 d. 2 Febr. försåldes den gamla gården, och köptes i dess ställe en gård i Smålands Gränd, der skolan samma år inrättades. Men här inträffade den olägenheten, att alla tre Classerna voro uti ett enda rum. För att afhjelpa detta, inköptes 1747 Victualiehandlaren Stolpes vid Regeringsgatan, uti Quart. Trollhättan, belägna hus, dit skolan äfven genast flyttades. Detta hus blef 1756 från grunden renoveradt, då äfven tvenne våningar tillbyggdes.

Då skolan härstädes förblifvit uti 69 år, befanns äfven denna lokal, för åtskilliga orsakers skull, otjenlig; hvarföre Församlingen försålde detta hus, och inköpte år 1816 ett annat, beläget vid Norra Smedjegatan, uti Quart. Askeslaget, hvilket, den 1 October 1817, öppnades för skolundervisningen, och ännu dertill begagnas.

Denna Skola har af ålder varit försedd med Rector, Apologist, Collega och Cantor, och bestämdes 1819 till Högre ApologistSkola, med oförändrad Lärarepersonal.

§ 2.

Ambulatoriska undervisningsmetoden infördes vid denna skola H. T. 1828; men afskaffades 1832, då classläsningen åter vidtog.

I anseende till det stora antalet af Lärjungar uti Första Classen, har en Duplicant tills vidare blifvit antagen, att biträda Läraren uti nämnde class vid undervisningen, 13 timmar hvarje vecka.

Duplicanten undervisar uti Geografi, Aritmetik och Kalligrafi.

Läroämnen och Läroböcker.

Rectors Class: Christendom, Luth. Catech.; Bibl. Historia, Hübner; Svensk Språklära, Fryxell; Tyska,

Schiller, (Sommelius); *Franska*, Thelemaque, (L'Homond); *Svensk Historia*, Winge; *Allmän Historia*, Ekelund; *Geografi*, Hartman; *Geometri*, Euclides; *Algebra*, Forssell; *Aritmetik*, Forssell.

Andra Classen: Christendom, Luth. Catech.; *Bibl. Historia*, Hübner; *Svensk Språklära*, Fryxell; *Tyska*, Sommelius; *Franska*, Gedike, (L'Homond); *Sv. Historia*, Ekelund och Winge; *Allmän Historia*, Ekelund; *Geografi*, Hartman; *Geometri*, Euclides; *Aritmetik*.

Första Classen: Christendom, Luth. Catech; *Bibl. Historia*, Hübner; *Svensk Språklära*, Fryxell; *Tyska*, Sommelius; *Franska*, Guinchard; *Svensk Historia*, Ekelund; *Geografi*, Platou; *Aritmetik*.

§ 3.

Vid S:t Jacobs Skola finnas följande Donationer: 1:o *Berntzka*, af Gördelmakaren J. F. Berntz, som skänkt 700 R:dr Rgs till Lönförbättring åt Lärarne. Intresset härutaf fördelas så, att Rector, båda Collegerna, samt 2:dre Läraren vid Johannis Skola få hvardera lika andel. 2:o *Witingska*, som utdelas till 2:ne Lärjungar, hvardera 2 R:dr 41 sk. 6 rst. 3:o *Sebaldtska*, don. den 19 Juni 1797 af JustitieCancellorinnan U. E. Sebaldt, utdelas till 2:ne Lärjungar, hvardera 11 R:dr 42 sk.

Lärarnes Löner: Rector, 90 T:r, $\frac{1}{3}$ af Termin. samt Boställsrum; *Äldste Collega*, 50 T:r, $\frac{2}{3}$ af Termin. samt Boställsrum; *Yngste Collega*, 40 T:r, $\frac{2}{3}$ af Termin. samt Boställsrum; *Duplicanten*, 150 R:dr; *Cantor*, 15 T:r, $\frac{2}{9}$ af Terminationen, samt Boställsrum.

Då Johannis Skola 1764 inrättades, fingo Lärarne vid S:t Jacobs Skola d. 31 Oct. s. å., såsom ersättning för Collect- och Chorgångspenningar, 38 R:dr 42 sk. 8 rst., hvilka fördelas så, att Collectmedlen, 12 R:dr, utdelas lika åt Rector och Collegerna, och Chorgångspenningarne, 26 R:dr 42 sk. 8 rst., fördelas på alla Lärarne, såsom Terminationen.

4. S:t Catharinæ Skola.

(Högbergsgatan N:o 15.)

§ 1.

Denna Skola underhölls, på Församlingens enskilda bekostnad, redan 1672, men lærer ej kommit i fullkomligt stånd, förrän 1753, då det nuvarande Skolhuset uppbyggdes.

Här hafva varit trenne Classer, med Rector, Apologist, Collega och Cantor, hvilka begge sistnämnde sysslor gemmenligen varit bestridde af en och samma person. Ar 1819 bestämdes Skolan till Högre ApologistSkola, med oförändrad Lärarepersonal.

§ 2.

Läroämnen och Läroböcker.

Rectors Class: Christendom, Luth. Catech.; Bibl. Historia, Hübner; Svensk Språklära, Fryxell; Tyska, Sommelius; Franska, Numa Pompilius, (Stridsberg); Sv. Historia, Ekelund; Allm. Historia, Regnér; Geografi, Regnér; Geometri, Euclides; Algebra, Björling; Aritmetik, Junker.

Andra Classen: Christendom, Luth. Cateches; Bibl. Historia, Hübner; Sv. Språklära, Fryxell; Tyska, Sommelius; Franska, Gedike; Sv. Historia, Cnattingius; Allm. Historia, Regnér; Geografi, Hartman; Geometri, Euclides; Aritmetik.

Första Classen: Christendom, Luth. Cateches; Bibl. Historia, Hübner; Sv. Språklära, Fryxell; Tyska, Carlson; Franska, Guinchard; Sv. Historia, Cnattingius; Geografi, Cnattingius; Aritmetik.

§ 3.

Lärarnes Löner: Rector, 90 T:r, $\frac{1}{3}$ af Termin. samt Boställsrum; Äldste Collega, 50 T:r, $\frac{2}{9}$ af Termin. samt Boställsrum; Yngste Collega, 40 T:r, $\frac{2}{9}$ af Terminat. samt Boställsrum; Cantor, 15 T:r, $\frac{2}{9}$ af Termin. samt Boställsrum.

5. S:t Nicolai Skola.

(*Polisgränden N:o 2.*)

§ 1.

Vid den nya organisationen af Stockholms Stads UndervisningsVerk, hvarigenom StorSkolan skulle upphöra, hade Uppfostringskommittén hos Kongl. Maj:t föreslagit inrättandet af en dubbel ApologistClass, med tvenne Lärare, till ersättning för ApologistClassen vid StorSkolan. Ut i denna mening har sedermera Kongl. Skoldirektionen icke blott instämt, utan äfven föreslagit en ytterligare utvidgning, eller en fullständig mindre KyrkSkola, med Rector, Collega och Cantor. Detta senare förslag blef af Kongl. Maj:t stadfästadt genom Bref af d. 14 Juni 1820. Men då medel till Lärarnes aflöning ännu saknades, blef icke denna skola öppnad förr än d. 7 Octob. 1823.

Skolan eger icke något eget hus, utan Församlingen hyr rum för Skolan och Lärarne uti det hus, som tillhör Församlingens Fattigskola.

§ 2.

Läroämnen och Läroböcker.

Rectors Class: Christendom, Luth. Cateches; Bibl. Historia, Hübner; Sv. Språklära, Syedbom och Schoultze; Tyska, Sommelius, Stridsberg och Heinrich, (Stridsberg); Franska, Numa Pompilius, Gedike, (Stridsberg); Sv. Historia, Regnér; Allm. Historia, Regnér; Geografi, Regnér; Geometri, Euclides och Almqvist; Aritmetik, Forssell och Junker.

Första Classen: Christendom, Luth. Cateches; Bibl. Historia, Hübner; Sv. Språklära, Axel Fryxell och Broocman; Tyska, Stridsberg; Franska, Stridsberg; Sv. Historia, Regnér; Geografi, Regnér; Aritmetik, Junker.

§ 3.

Till Skolan är, af framl. Victualiehandlaren *Erik Boman*

Eriksson, donerad en summa, stor 1333 R:dr 16 sk., hvaraf räntan användes till premier.

En fond för inköp af böcker, utgörande för det närvarande 426 R:dr, är insatt i Sparbanken. Härtill har Biskopen m. m. Doct. *J. O. Wallin* bidragit med 150 R:dr.

Lärarnes Löner: *Rector*, 70 T:r, $\frac{3}{5}$ af Terminat. samt Boställsrum; *Collega*, 35 T:r, $\frac{2}{5}$ af Termin. samt Boställsrum; *Cantor*, 15 T:r.

6. Ulricæ Eleonoræ Skola.

(*Garfvaregatan N:o 4.*)

§ 1.

När Ulricæ Eleonoræ eller, som den vanligen kallas, Kungsholms Kyrka 1672 inreddes i Slorffs inköpta träbyggning, utsågos också der några rum till en Skola, hvarest 20 barn undervistes af Capelanen Eurenus, som äfven blifvit till Skolmästare antagen.

Sedan denna byggning 1679 var genom vådeld i aska lagd, finnes ingen underrättelse om någon Skol-inrättning, förr än 1692, då Pastor Gallerius derom gjorde föreställning, sedan Kongl. Maj:t, till en Skolmästares aflönande vid Församlingen, lätit i staten årligen anslå 40 T:r, och till en Cantor 15 T:r Sp:mål.

Kyrkovärden Nymans gård har förmodligen dertill sedermera blifvit nyttjad, emedan i Kyrkans handlingar 1697 omtalas, att han, för samma gård på Bergsgatan, skulle i afbetalning erhålla tvenne grafvar, hvarom en formlig afhandling sedermera blifvit afslutad 1717. Detta hus blef sedan förbättradt, och husrum för Skolmästaren derstädes inredde.

Af Skolans Annotationsbok, som börjar med år 1777, finner man, att skolan då var försedd med Rector, Collega

och Cantor, hvilka begge senare sysslor då likväl bestriddes af en och samme person. År 1800 d. 1 Maj indrogs CollegaClassen, vid d. v. Collega Joh. Logrens befordran till Commminister uti StorkyrkoFörsamlingen.

Men, sedan RepslagareÅldermannen Olof Sjöstedt år 1815 donerat 10,000 R:dr till inrättande af en FattigSkola, blef i dess ställe en CollegaClass åter öppnad d. 24 Aug. 1822, och skolan således behörigen organiserad såsom Lägre ApologistSkola. Collega utnämnes af Församlingens Kyrkoråd, efter upprättadt förslag af Kongl. Direktionen, som äfven utfärdar Fullmakt.

Det förra Skolhuset utgjorde N:o 2 i Qvart. Wattuormen vid Garfvaregatan; men år 1822 donerade Kongl. Lifmedicus Carl Alexander Lindblad sin, vid samma gata under N:o 2, i Qvart. Murmästaren, belägna egendom till Skolhus; dock med det vilkor, att hans syster i sin listid skulle uppbära afkastningen deraf. Hit flyttades skolan d. 22 Nov. 1824. Egendomen består af 2:ne vid gatan belägna hus, af hvilka det ena, som är ett trähus, begagnas till boställe för Rector, och det andra, som nyttjas till Skolhus, ombyggdes redan 1822, på Kyrkans bekostnad, så att det nu är ett af de vackrare vid denna gata.

§ 2.

Uti Första, eller så kallade Sjöstedtska, Classen har, sedan dess inrättande, Vexelundervisningsmetoden blifvit begagnad.

Läroämnen och Läroböcker.

Rectors Class: Christendom, Luth. Cateches; Bibl. Historia, Lundgren; Sv. Språklära, Fryxell; Tyska, Wilhelm Tell och Stridsberg, (Stridsberg); Franska, Gedike, (Stridsberg); Sv. Historia, Ekelund; Geografi, Platou; Geometri, Euclides; Aritmetik, Junker.

Första Classen: Christendom, Luth. Cateches; Bibl. Historia, Hübner; Sv. Språklära, Fryxell; Sv. Historia, Cnattingius; Geografi, Cnattingius. Dessutom stafning, innanläsning, samt skrifning och räkning, efter ofvan anförde metod.

§ 3.

Utom de uti 1 § omnämnde Donationer, har Skolan äfven erhållit 2500 R:dr af en okänd välgörare. Räntan häraf användes till Ferieläsningsarfvode åt *Rector*, 83 R:dr 16 sk., och *Cantor*, 41 R:dr 32 sk.

Lärarnes Löner: *Rector*, 70 T:r, hela Terminationen, samt Boställsrum; *Collega*, räntan af 6666 R:dr 32 sk. utaf Sjöstedtska Donationen, samt Boställsrum; *Cantor*, 15 T:r, samt Boställsrum.

7. Hedvig Eleonoræ Skola.

(*Storgatan N:o 12.*)

§ 1.

Denna Skola lärer blifvit inrättad icke långt efter 1690, sedan Consistorium uti underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t, d. 24 Sept. s. å., anmält, huru nödvändigt det vore, att äfven på Ladugårdslandet en Pædagogus jemte 2:ne Colleger antogos och förseddes med nödigt underhåll.

Utaf Skolans Matrikel, som börjar med år 1731, inhämtas att, vid den examen, som hölls den 11 Maj s. å., då Olof Ekman tillträdde Rectors-beställningen, skolan var indelad uti trenne Classer, med hvar sin lärare. Men år 1754 d. 1 Maj, då Erik Magnus Hjortzberg emottog Skolmästare-sysslan, som den äfven kallades, efter afl. Ol. Ekman, funnos blott tvenne Classer. Orsaken härtill lärer vara, att en Collegalön härstädes, 25 T:r Sp:mål, blifvit anslagen till en lärares underhåll vid Adolf Fredriks Skola.

Det hus, hvaruti skolrummen äro belägna, uppbyggdes 1733. Utom rum för skolan, äro uti denna gård boställsrum för hela EcclesiastikStaten vid Församlingen, med undantag af Pastor. Lokalen för skolan är i högsta grad otjenlig, både i anseende till belägenheten och utrymmet, så att Församlingen redan länge varit betänkt på, att anskaffa ett annat, för skolan tjenligare, hus.

§ 2.

Läroämnen och Läroböcker.

Rectors Class: Christendom, Luth. Cateches; Bibl. Historia, Hübner; Sv. Språklära, Fryxell; Tyska, Schiller, Gessner, Heinrich, (Heinrich); Franska, Numa Pompilius, Gedike, (L'Homond); Sv. Historia, Ekelund; Allm. Historia, Bredow; Geografi, Palmsblad och Platou; Geometri, Euclides; Aritmetik, Almqvist.

Första Classen: Christendom, Luth. Cateches; Bibl. Historia, Hübner; Sv. Språklära, Fryxell; Tyska, Carlson; Franska, Gedike; Sv. Historia, Cnattingius; Geografi, Cnattingius; Aritmetik, Junker.

§ 3.

Till Skolan är, af framl. Ryrkoherden Lars Widing, donerad en summa, stor 750 R:dr, hvaraf räntan användes till premier och böckers inköp för skolans bibliotek.

Lärarnes Löner: Rector, 70 T:r, $\frac{3}{7}$ af Terminat. samt Boställsrum; Collega, 35 T:r, $\frac{2}{7}$ af Termin. samt Boställsrum; Cantor, 15 T:r, $\frac{2}{7}$ af Termin. samt Boställsrum.

8. Adolf Fredriks Skola.

(Kammakaregatan N:o 8.)

§ 1.

Adolf Fredriks Församling var, under namn af S:t Olofs Capell, förenad med S:t Clare Församling ända till 1773, då den fick sin egen Pastor.

I anseende till den långa vägen för Skolungdomen till Clare Kyrkskola, framställde Ryrkoh. Isogæus 1695 nödvändigheten af en BarnaSkola vid S:t Olof. Förslaget gillades, och inrättningen tog sin början samma år, hvartill en läglig gård hyrdes.

Omsider, för att slippa flytta från det ena stället till det andra, blef ett Skolhus af sten uppbyggt vid norra

kyrkporten, hvilket fullbordades 1707. En del af Clara kyrkas chorgång lades då till S:t Olofs skola, hvilken äfven sedermera erhöill från LadugårdslandsSkola 25 T:r Sp:mål, till en lärares underhåll.

Det nu varande Skolhuset invigdes den 4 Maj 1831, och det gamla begagnas, mot hyra, af Församlingens Kyrkoherde.

§ 2.

Uti Första Classen har, sedan 1831, undervisningen blifvit bestridd efter Vexelundervisningsmetod.

Läroämnen och Läroböcker.

Rectors Class: Christendom, Luth. Cateches; Bibl. Historia, Hübner; Sv. Språklära, Boström; Tyska, Schillers 30-jähr. Krieg och Wilhelm Tell, Sommelius och Stridsberg, (Boström); Franska, Henriaden, Numa Pompilius, Gedike och Reuter, (L'Homond); Sv. Historia, Winge; Allm. Historia, Palmblad och Ekelund; Geografi, Palmblad; Geometri, Euclides; Aritmetik, Almqvist.

Första Classen: Christendom, Luth. Cateches; Bibl. Historia, Hübner; Sv. Språklära, Boström; Tyska, Reuter, (Boström); Franska, Reuter; Sv. Historia, Cnattingius; Geografi, Cnattingius. Dessutom stafning, innanläsning, skrifning och räkning, efter ofvan anförde metod.

§ 3.

Till Skolan donerades d. 7 Juni 1822 af Fru *Anna Balthasar*, född *Thorson*, 11,000 R:dr, hvilka öfverlemnades till Kongl. Direktionen öfver Stockholms Stads UndervisningsVerk. Af denna donation, benämnd den *Kniggeska*, skulle, enligt Gifvarinnans förordnande, 6000 R:dr användas till en Skolhusbyggnad, 4000 R:dr till löneförbättring åt Lärarne vid Skolan, samt 1000 R:dr till lön åt Lärarinnan i FlickSkolan.

Lärarnes Löner: Rector, 70 T:r, $\frac{3}{5}$ af Termin. 76 R:dr af Kniggeska Donationen, samt Boställsrum; Collega, 35 T:r, $\frac{2}{5}$ af Termin., 114 R:dr af Kniggeska Donationen, samt Boställsrum; Cantor, 15 T:r och 38 R:dr af Kniggeska Donationen.

Läroböcker, som begagnas uti Stockholms Skolor, HöstTerminen 1836.

Christendom:

Doct. Mårt. Luthers Cateches, med förklaring af Doct. Olof Svebilus. — Catechesen, omarbetad för Nya Elementarskolan, af J. O. Wallin. — Sammandrag af Christna Salighetsläran af Alnander.

Biblsk Historia:

Valda Berättelser ur den Heliga Skrift af Hübner. — Biblsk Historia af Lundgren.

Svensk Språklära:

Svensk Språklära af And. Fryxell. — Lärobok i Svenska Språket af Brooeman. — Grammatik för Nybegynnare af Axel Fryxell. — Inledning till Svensk Språklära af Svedbom. — Constructionslära af Schoultze. — Lärobok i Svenska och Tyska Språkens Grammatik af Boström.

Latinska Språket:

Ovidii Metamorphoseon, Libri XV. — Virgillii Æneis, Libri XII. — Julius Cæsar de Bello Gallico. — Cornelius Nepos. — Eutropius. — Latinsk Läsbok af Sondén. — Grammatica Latina af Streling, omarbetad af Håkan Sjögren.

Grekiska Språket:

Xenophons Anabasis. — Grekiska Språkets Grammatik af Lange. — Grekisk Läsbok för begynnare af Årre.

Tyska Språket:

Schillers 30-jähr. Krieg, 2 Th. — Schillers Wilhelm Tell. — Lärobok i Tyska Språket af Sommelius. — Paradigmer för Tyska Grammatiken, jemte några lätta läsöfningar för Nybegynnare, af G. W. Carlson. — Lärobok i Tyska Språket af Stridsberg. — Practisk Lärobok i Tyska Språket af Heinrich. — Tod Abels von Gessner. — Tysk Läsbok af Reuter. — Lärobok i Svenska och Tyska Språkens Grammatik af Boström.

Franska Språket:

Les aventures de Thelemaque. — Gedikes Fransyska Läsbok. — Ny Fransysk Läsbok af Reuter. — De första grunderna af Fransyska Språkläran af L'Homond. — Lärobok i Franska Språket af Guinchard. — Numa Pompilius par Florian. — Lärobok i Franska Språket af Stridsberg. — La Henriade par Voltaire.

Svenska Historien:

Fäderneslandets historia i sammandrag för Begynnare af Ekelund. — Fäderneslandets historia och Statskunskap för Begynnare af Wählin. — Första Begreppen af de nödigaste Vetenskaper af Regnér. — Berättelser ur Fäderneslandets historia af Winge. — Lärobok i Historien och Geografin för Begynnare af Cnattingius.

Allmänna Historien:

Försök till Lärobok i Gamla, Medeltidens och Nya Allmänna Historien af Ekelund. — Första Begreppen af de nödigaste Vetenskaper af Regnér. — Lärobok i Nyare Historien af Palmblad. — Första Begreppen af Allmänna Verldshistorien för Begynnare af G. G. Bredow, öfversatt från 19:de Upplagan med tillägg af Ekelund.

Geografi:

Lärobok i Allmänna Geografin af Hartman. — Lärobok i den äldre och nyare Physiska och Politiska Geografin af Palmblad. — Första Begreppen af de nödigaste Vetenskaper af Regnér. — Platou's Sammandrag af Geografin för Begynnare, öfversatt och bearbetad af Sköldberg. — Lärobok i Historien och Geografin för Begynnare af Cnattingius.

Geometri:

Euclidis Elementa, öfversatt af Strömer. — Lärobok i Geometrin af Almqvist. — Euclidis Elementa, 1:sta Boken, tryckt i Norrköping.

Algebra:

Algebra för Begynnare af Forssell. — ElementarLärobok i Algebra af Björling.

Aritmetik:

Junkers Aritmetiska ExempelTabeller, omarbetade af Lorentson. — Aritmetik för Begynnare af Forssell. — Räkenkonst för Begynnare af Almqvist.